

POZVÁNÍ K MODLITBĚ

Kázání ze soboty 14.11.2020 – br. Martin Pavlík

Milé sestry a bratři v Kristu,

uplynulý týden byl výjimečný, protože jsme se i letos připojili k tradici, která je v naší církvi stará už 135 let a probíhá každý rok na podzim nejen u nás, ale po celém světě. Mám na mysli modlitební týden, který je pokaždé příležitostí k zastavení a ke společnému předkládání naší vděčnosti i proseb Bohu.

Z letošní účasti na modlitebním týdnu máme s Michalem velkou radost a děkujeme za atmosféru, kterou jste tomu vytvářeli. Bylo skvělé vidět vás každý večer přes Zoom a něco společně prožít zvláště v této době, kdy máme méně možností setkávat se fyzicky.

Pro mě osobně je každý modlitební týden, který jsem zatím prožil, nejen časem modliteb, ale také časem přemýšlení o modlitbách – přemýšlení, co je to modlitba, jak ji rozumím, jak se vlastně modlím. A když se ve svém životě trochu poohlédnu zpátky, vybavuji si některé momenty, které mi připomínají, že dnes už modlitbě rozumím docela jinak než kdysi. Jako malý jsem si třeba myslel, že Bůh dokáže modlitby vyslyšet jen tehdy, když k němu přicházíme jeden po druhém, takže jsem se večer v posteli modlil až poté, co jsem měl jistotu, že brácha už usnul. Představa, jak Bůh najednou vyřizuje miliardu žádostí různých lidí, kteří se k němu obracejí zároveň, v jeden moment, byla pro mě nepřijatelná a nevěřil jsem, že by to Bůh zvládl všechno vyřídit. :-) Jako starší jsem si zase častokrát při modlitbě připadal trochu jako uličník, který jen jako by zazvonil na domovní zvoněk a rychle utekl. Možná jste to jako děti dělali taky, ale já jsem si tak připadal i při modlitbě – Pánu Bohu jsem něco krátce řekl a rychle jsem utekl, protože jsem se bál, že jeho vůle bude jiná než moje plány. Jako dospělý jsem zažil i chvíle, kdy jsem měl pocit, že se modlit neumím, anebo nevím, co mám říkat. Anebo že mám naopak ve svých modlitbách už tak jasně vyznačené cestičky, že se nedokážu modlit nijak jinak nebo nově. A tak jsem dospěl do fáze, kdy jsem si na otázku, co je to modlitba, odpověděl jen jednoduše, že je to něco, co moc neumím. Pokud jste se někdy do podobné situace dostali taky a měli jste, nebo máte pocit, že se modlit neumíte, chtěl bych se s vámi podělit o tři momenty z Bible, které změnily můj dřívější, možná dětský pohled na modlitbu, a které mi pomohly vnímat ji nově.

I.

To první souvisí s Modlitbou Páně, díky které jsem si uvědomil, že modlitba s sebou nese i proces učení. Vybavujete si kontext, ve kterém v Bibli tato modlitba zaznívá? V Matoušově i v Lukášově evangeliu, a rozhodně ne náhodou, tvoří tato modlitba jádro Ježíšova nejslavnějšího kázání. A evangelista Lukáš ji představuje navíc jako Ježíšovu odpověď na prosbu učedníků, aby je naučil modlit se. V 11. kapitole čteme: „Jednou se Ježíš modlil na nějakém místě a když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: Pane, nauč nás modlit se.“ Učedníci přicházejí za Ježíšem a prosí ho, aby je to naučil. Nauč nás. „A Ježíš jim odpověděl: Když se modlíte, říkejte.“ Ježíš tuto prosbu učedníků vyslychá. „Nauč nás.“ I když je modlitba přirozenou potřebou lidského srdce, neznamená to, že na ni máme automaticky nárok, anebo že automaticky víme, jak k Bohu přistoupit. Učedníci se smějí modlit, protože je k tomu vybízí Ježíš, který zná Otce. Zaslíbuj jim, že je Bůh vyslyší. Ježíš svým učedníkům

řekl nejenom, jak se mají modlit, ale i co se mají modlit. Je jisté, že Bůh takovou modlitbu vyslyší. A tak vidíme, že opravdové modlitbě se musíme naučit. Učedníci se modlili celý život, a přesto je něco na Ježíšových modlitbách udivovalo a přitahovalo natolik, že si uvědomili, jak málo toho vlastně o modlitbě vědí. Pokud měli být jejich modlitby vyslyšeny, ptali se svého Mistra a chtěli se učit od toho, který Otce zná. To, co prožili učedníci, bychom měli prožít taky. Nebát se přijít s touto prosbou „nauč nás“ stejně jako kdysi učedníci za Ježíšem. Uvědomění, že modlitba s sebou nese i proces učení a naslouchání Kristu, může do našeho života víry přinést osvobození a opravdovost.

II.

To druhé, co změnilo můj pohled na modlitbu, nacházíme v Matoušově evangeliu, kde sám Ježíš říká, že Bůh Otec ví, co potřebujeme, dříve, než ho prosíme. Ježíš zde k tématu modlitby připomíná, že to vůbec nejdůležitější, co máme vědět, spočívá v poznání, že náš nebeský Otec ví, co potřebujeme. Právě toto uvědomění může naši víru osvobodit od spousty falešných představ o modlitbě. Vidíme totiž, že nezáleží na stručnosti nebo na délce modlitby, že Boha nemusíme přesvědčit ani přemluvit, že se Boha nedotýká vnější tvar modlitby ani množství slov, protože nás už dávno zná. Nemoďte se jako pokrytci, tak abyste byli lidem na očích, a nemoďte se jako pohané, kteří si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov. Ježíš jako by varoval před tím, že i něco tak zbožného jako je modlitba, se může změnit v okázalost, ve snahu udělat dojem na Boha, nebo na posluchače naší modlitby, nebo dokonce sám na sebe, když se stanu divákem své modlitby. Modlitba je adresována Bohu, ne lidem. Zní to samozřejmě, ale možná jste taky někdy prožili, když jste se, byť slovy modlitby, nemodlili k Bohu, ale spíš k lidem. A také, nemusíme vynakládat mimořádné úsilí v délce modlitby proto, abychom k Bohu získali přístup. Hodně slov není cesta k Boží náklonnosti. Bůh nepotřebuje náš přehled tisku, novinky z našeho života proto, aby pochopil, čím žijeme. Bůh ví, co potřebujeme. Pěkně tuto myšlenku podtrhuje také prorok Izajáš (65,24), který říká: „Dříve než zavolají, já odpovím. Budou ještě mluvit a já je už vyslyším.“

A pokud to Bůh ví, napadá nás logicky otázka – proč se vůbec modlit? Tady platí to, co zaznělo i včera večer od mnohých z vás, se kterými jsme na Zoomu přemýšleli o modlitbě. Říkali jste, že modlitba mění nás, ne Pána Boha. Nebeský Otec ví, co potřebujeme. A všimněte si, že modlitbou Otčenáš Kristus naplnil přesně to, co zde doporučil svým učedníkům: aby se modlili krátce a jednoduše.

III.

To třetí a poslední, o co bych se s vámi chtěl podělit, jsme slyšeli v dnešním textu ke kázání. Apoštol Jakub zde ve svém listě říká: „Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má modlitba spravedlivého.“ Předpokladem Božího doteku je vyznání hříchu. Před slovy o přímlyvné modlitbě (modlete se jeden za druhého) čteme o vyznávání hříchů jeden druhému. Jako by předpokladem nebo součástí našich přímlyvných modliteb měla být odvaha sdílet i hříchy a selhání našich bratří a sester. Odvaha je druhým vyznat a odvaha nést je společně. Přimlouvav se za druhé znamená umět některé věci vyznat, přiznat – mluvit otevřeně. Mnoho lidí trápí různé věci proto, že o nich nemluví. Sice s nimi sami bojují, sice to nějak sami a soukromě vyznávají, ale nepociťují vnitřní jistotu Božího odpuštění. Touží po svobodě, po sdílení, ale zároveň se toho

obávají. S nejbližšími lidmi dokážou mluvit o všem možném, ale otevřít se a vyznávat své hříchy prostě nejde. V takové situaci se ocitl každý z nás. A tento třetí text nám dnes říká, že společenství církve má být natolik otevřené, že svá trápení můžeme vyznávat, nejen v soukromí, ale také jeden před druhým. Jeden vyznává, druhý naslouchá, a tak si vzájemně sloužíme. Sólové křesťanství je falešné křesťanství. Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého. Máme se modlit jeden za druhého, a to nutně souvisí s tím, že o přímělné modlitby máme také žádat. Vzpomeňte na apoštola Pavla, který se do svých dopisů nebál napsat: Modlete se za mě.

Sestry a bratři, jsme v závěru modlitebního týdne a také letos jsme díky němu opět prožili, co je to modlitba: je to chvíle, kdy před sebou i před Bohem rozprostíráme svůj život. Kalvín měl pravdu, když biblické modlitby nazval „zrcadlem“. Odrážejí prý veškeré nálady lidské duše, ať už je to radost nebo smutek, nadšení nebo deprese, důvěra nebo pochybnost, vítězství nebo porážka. Učíme se před Boha předstupovat, i když máme pocit, že to neumíme. Dnes jsme si totiž připomněli, že

1) modlitba s sebou nese proces učení a stejně jako kdysi učedníci, i my můžeme za Kristem přijít se slovy: „nauč nás modlit se“

2) Otcovského Božího srdce, které nás už dávno zná, se nedotýká množství slov, ale upřímná víra

3) k modlitbě patří vyznání hříchů nejen v soukromí, ale i jeden před druhým a o přímělné modlitby máme žádat ostatní křesťany. Nebát se říct: modli se za mě. Společné přímělny a volání jeden za druhého jsou totiž součástí otevřeného a dospělého společenství, kde to nikdo nehraje sám na sebe.

Amen